

COLLEGE
GENEESKUNDIGE
SPECIALISMEN

knmg

Jaarverslag 2019

Voorwoord

In het jaarplan CGS voor 2019 voorspelden we al dat het geen rustig jaar zou worden. Die voorspelling is uitgekomen. Maar dat kon ook niet anders met een volledig nieuw Kaderbesluit CGS, waarin we meteen de hele systematiek van erkenning van en toezicht op de opleidingen hebben vernieuwd. Vanwege dat kaderbesluit zijn in 2019 al onze besluiten aangepast zodat ze zoveel mogelijk per 1 januari 2020 aansluiten bij dat kaderbesluit. Dat alleen al was technisch en inhoudelijk een forse klus. Daarnaast stelden we diverse herziene landelijke opleidingsplannen vast, op basis waarvan we ook de bijbehorende besluiten integraal actualiseerden en vaststelden. Het Bewustzijnsproject kon worden afgerond en de cosmetische geneeskunde is als profiel erkend. We bogen ons over het specialismenlandschap vanwege de veranderingen die in de zorg gaande zijn en we hebben onder andere daarover met al onze relaties in overleggen van gedachten gewisseld.

We doen ons werk zo zorgvuldig mogelijk en willen over onze regelgeving meer en beter gaan communiceren. Daarom hebben we in 2019 daarover advies gevraagd aan een extern bureau. Hoe we dat advies concretiseren, daarover denken we nog na, maar het belooft veel goeds. We zijn bijvoorbeeld in 2019 al begonnen met een samenvatting van het Kaderbesluit CGS en we hebben een video gemaakt met uitleg over de nieuwe erkenningssystematiek. Die video wordt goed ontvangen.

Terugkijkend op mijn eerste negen maanden als voorzitter van het CGS, kan ik niet anders dan trots zijn op wat we als bescheiden groep met een klein ondersteunend bureau hebben bereikt. Dat we soms ook afscheid van leden moeten nemen, hoort erbij. Helaas kon Karen Kruijthof niet langer lid blijven van het CGS, vanwege een verandering van haar functie. Ook moesten we afscheid nemen van de vorige voorzitter Fedde Scheele. Veel dank en waardering is er voor alles wat hij in bijna 10 jaar voor het CGS heeft gedaan. Het was plezierig dat we zijn afscheid een feestelijk tintje konden geven op en aan het water en om daarbij weer eens te merken dat die compacte groep ook veel gezelligheid met zich meebrengt.

Drs. Jan Dirk Beugelaar,
voorzitter CGS

Missie en meerjarenvisie 2017-2021

Missie en visie

In 2019 heeft het CGS zijn missie en meerjarenvisie aangepast. Het CGS verwerkte enkele elementen uit zijn notitie 'Het zorglandschap verandert, het specialismenlandschap verandert mee' in zijn missie en visie. De missie en meerjarenvisie luiden nu als volgt:

De missie van het CGS is het realiseren van een adaptief stelsel van geneeskundige specialismen en profielen en bijbehorende dynamische opleidingen voor permanent lerende aiossen en specialisten en profielartsen. Daarin staan het belang en de visie van de patiënt in diens context centraal.

Het CGS vertaalt dat in zijn meerjarenvisie 2017 – 2021 als volgt:

Het CGS ontwikkelt en stimuleert een stelsel van opleiding en registratie met aandacht voor:

- ▶ burgers die gezond en zo lang mogelijk met werk en/of maatschappelijke participatie optimaal functionerend ouder worden (preventief en functiegericht);
- ▶ multidisciplinaire samenwerking van zorgprofessionals;
- ▶ een dynamische balans tussen generalisme en specialisme binnen netwerkzorg;
- ▶ verbinding met de internationale context;
- ▶ een specialismenlandschap dat bestaat uit enkele grote gebieden met variabele uitstroomprofielen.

Het CGS ontwikkelt en stimuleert het op- en (her)registreren van deskundige specialisten/profielartsen die:

- ▶ gericht zijn op de patiënt en diens functioneren in zijn/haar context;
- ▶ oog hebben voor maatschappelijke en technologische ontwikkelingen;
- ▶ een leven lang leren;
- ▶ oog hebben voor het eigen functioneren en het eigen toekomstperspectief als oudere.

Het CGS ontwikkelt en stimuleert flexibel en efficiënt toezicht op de kwaliteit van de geneeskundige vervolgoopleidingen:

- ▶ uitgaande van eigen verantwoordelijkheid en vertrouwen;
- ▶ gericht op ontwikkeling en verbetering van aiossen in een optimale leeromgeving;
- ▶ aan de hand van en binnen duidelijke kaders.

Integratie kaderbesluiten

Het huidige CGS is in 2010 ontstaan door samenvoeging van de drie toenmalige colleges CCMS, CHVG en CSG. Elk college had toen een kaderbesluit voor het eigen cluster van specialismen met regelgeving van algemene aard, die gold voor elk van de eigen specialismen. Het CGS is in 2016 gestart met de omvorming van die drie kaderbesluiten tot één integraal kaderbesluit met de regelgeving voor alle geneeskundige specialismen en profielen. Daar waar het nodig en nuttig was om de karakteristieken van een of meer clusters te behouden, hebben deze een eigen plek gekregen in het geïntegreerde kaderbesluit. Het Kaderbesluit CGS kreeg in 2019 de instemming van de minister van VWS en is daardoor op

1 januari 2020 in werking getreden.

Het CGS startte in 2019 met de ontwikkeling van een toegankelijk vormgegeven kaderbesluit en met het samenvatten van de verschillende hoofdstukken van het kaderbesluit. De bedoeling is te komen tot een compacte en makkelijk leesbare versie van het Kaderbesluit CGS met linkjes naar de betreffende artikelen in het originele kaderbesluit.

Erkenningsaanvraag als profiel

De behandeling van de in 2016 ingediende aanvraag voor de erkenning van de cosmetische geneeskunde als nieuw profiel, is in 2019 afgerond. Het CGS heeft de cosmetische geneeskunde per 1 juli 2019 als profiel binnen cluster 1 erkend.

Het Nederlands Genootschap van Abortusartsen (NGvA) vroeg het CGS in 2019 om erkenning van de abortushulpverlening als profiel. Na een gesprek met de NGvA heeft het CGS de aanvraag aangehouden. In de tussentijd onderzoekt de NGvA de mogelijkheden van samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie.

Het CGS had in 2019 ook contact met andere disciplines die overwogen om een aanvraag voor een profilerkenning in te dienen. Deze contacten leidden niet tot aanvragen. Het CGS draagt in die contacten zijn beleid uit om alleen nog nieuwe specialisten en profielen te erkennen als er een duidelijke maatschappelijke noodzaak voor bestaat en de aanvraag aan de overige criteria voor erkenning voldoet.

Jaarlijkse wijzigingsronde specifieke besluiten

Het CGS voerde ook in 2019 de jaarlijkse inventarisatie uit van de wensen van de diverse wetenschappelijke verenigingen voor wijziging van hun specifieke besluit. Eind 2019 verzocht het CGS de verenigingen hun wijzigingsverzoeken in te dienen. Het CGS verwerkt deze verzoeken in 2020. Verzoeken tot wijziging van specifieke besluiten die al eerder kenbaar waren gemaakt, zijn zoveel mogelijk meegenomen in de tussentijdse verzamelbesluiten in 2019.

Oriëntatie op de duurzaamheid van het huidige stelsel van specialismen en profielen

In Nederland wordt de zorgvraag steeds complexer. Multimorbiditeit, vergrijzing, patiëntenparticipatie en voortschrijdende technologie zijn volop gaande en die ontwikkelingen hebben hun weerslag op de zorg. Verschillende disciplines (medisch, verpleegkundig, technisch etc.) moeten samenwerken en er moet regie zijn. Er zijn enerzijds generalisten nodig, die in de breedte van het eigen vakgebied zorg verlenen, anderzijds zijn er ook specialisten en profielartsen nodig met expertise op een specifiek (onderdeel van een) vakgebied. Het huidige stelsel van specialismen en profielen stamt uit een tijd dat die ontwikkelingen er nog niet waren. Daarbij komt dat bij nieuwe ontwikkelingen in de zorg de neiging ontstaat om nieuwe specialismen/profielen aan het landschap toe te voegen. Zelden worden specialismen/profielen opgeheven of ondergaan ze een inhoudelijke transformatie.

In 2018 boog het CGS zich over de vraag of het huidige stelsel dynamisch genoeg is om met de ontwikkelingen in de zorg mee te bewegen. Het CGS heeft zijn gedachten daarover begin 2019 neergelegd in een beknopte notitie met de titel 'Het zorglandschap verandert, het specialismenlandschap

verandert mee'. Daarin formuleerde het CGS enkele uitgangspunten en perspectieven voor zichzelf voor een adaptief landschap van specialismen en profielen in de context van de veranderende zorg, zorgvraag en populatie. Die perspectieven zijn vervolgens vertaald naar concrete activiteiten die het CGS in de komende jaren wil realiseren. Het CGS maakte in 2019 een begin met de uitvoering van deze activiteiten.

De notitie is in januari 2019 gepubliceerd. Daarna heeft het presidium van het CGS gedurende het jaar de notitie met diverse stakeholders van het CGS besproken en de feedback van die stakeholders verzameld. Deze feedback wordt in 2020 in een nieuwe versie van de notitie verwerkt.

Bewustzijnsproject

Maastricht University voerde vanaf 2015 in opdracht van het CGS het 'Bewustzijnsproject' uit met projectsubsidie van het ministerie van VWS. De bedoeling was om de geneeskundige vervolgoopleidingen zo in te richten dat toekomstige specialisten en profielartsen zouden leren om kosteneffectieve zorg te leveren. Dit met behoud van kwaliteit en patiënttevredenheid.

Het project stopte feitelijk eind 2018 en werd formeel in 2019 afgerond toen het CGS de eindrapportage aan het ministerie van VWS aanbood.

Het project gaf het doelmatigheidsbewustzijn in de geneeskundige vervolgoopleidingen een stevige impuls. Het bewustzijn is groter dan voorheen en groeit door. Het thema is opgenomen in de landelijke opleidingsplannen van de geneeskundige vervolgoopleidingen voor specialismen en profielen. De conclusie is dat kosteneffectiviteit in de geneeskundige vervolgoopleidingen gedurende de looptijd van het project nadrukkelijk gestalte heeft gekregen.

Het Athena Instituut van de (toenmalige) Vrije Universiteit van Amsterdam evalueerde gedurende het Bewustzijnsproject de activiteiten binnen het Bewustzijnsproject. De resultaten van de evaluatie zijn gebundeld in een beleidsadvies. Binnen deze evaluatie zijn vier doelmatigheidspijlers ontwikkeld die hebben bijgedragen aan het structureel inbedden van doelmatigheid in de Nederlandse zorg, en die gebruikt kunnen worden voor toekomstige doelmatigheidsinitiatieven.

Herziening erkenningssystematiek

Belangrijk onderdeel van het nieuwe integrale Kaderbesluit CGS is een nieuwe systematiek voor de erkenning van opleidingsorganisaties en opleidingsprofessionals in de geneeskundige vervolgoopleidingen. Daarbij staat kwaliteitsverbetering centraal. Het CGS werkte toe naar een systematiek die enerzijds voldoende ruimte biedt voor de actoren in de opleiding om zich te ontplooiën tot een zelflerend systeem en anderzijds

voldoende handvatten biedt voor de RGS om te beslissen over de erkenning van actoren in de opleiding. Het CGS heeft de ideeën over die nieuwe systematiek in 2019 opgenomen in het nieuwe Kaderbesluit CGS. In de toelichting van het Kaderbesluit CGS staat samengevat wat de grootste veranderingen zijn.

Onderdeel van die nieuwe systematiek zijn de zogenaamde kwaliteitskaders. Deze kwaliteitskaders bevatten aanvullende educatieve kwaliteitseisen waarop de RGS een opleidingsorganisatie of opleidingsprofessional niet direct kan afrekenen.

Bij de implementatie van de nieuwe erkenningssystematiek in 2019 had de RGS een leidende rol. Het CGS ondersteunde daarbij.

Besluiten

In 2019 zijn de volgende (aangepaste) besluiten definitief vastgesteld:

- ▶ Kaderbesluit CGS
- ▶ Besluit interne geneeskunde
- ▶ Besluit cosmetische geneeskunde
- ▶ Besluit keel-neus-oorheelkunde
- ▶ Besluit klinische genetica
- ▶ Besluit buitenslands gediplomeerden
- ▶ Besluit sportgeneeskunde
- ▶ Besluit geneeskunde voor verstandelijk gehandicapten
- ▶ Besluit longziekten en tuberculose
- ▶ Besluit spoedeisende hulp
- ▶ Besluit verslavingsgeneeskunde
- ▶ Besluit ziekenhuisgeneeskunde
- ▶ Besluit donorgeneeskunde

Daarnaast zijn nog drie besluiten vastgesteld en eind 2019 ter instemming aan de minister van VWS voorgelegd. De aanpassing van het Besluit psychiatrie is als ontwerpbesluit vastgesteld, hiervoor loopt de consultatieronde nog. De definitieve vaststelling daarvan vindt in 2020 plaats. Voor het overige zijn ook alle andere besluiten aangepast zoals dat in het Kaderbesluit CGS is bepaald. Daardoor zijn in 2019 alle besluiten van het CGS gewijzigd.

Opleidingsplannen

Het CGS heeft in 2019 zijn toetsingskader aangepast, waarmee het de landelijke opleidingsplannen toetst alvorens deze vast te stellen.

In januari 2019 is geïnventariseerd welke landelijke opleidingsplannen ouder zijn dan vijf jaar. De betreffende wetenschappelijke verenigingen zijn daarop gewezen, wat er toe heeft geleid dat enkele van deze opleidingsplannen al in 2019 zijn gemoderniseerd. Van de andere opleidingsplannen is herziening door de wetenschappelijke vereniging opgepakt.

Gedurende het jaar 2019 heeft het CGS de volgende gewijzigde opleidingsplannen vastgesteld:

- ▶ medische microbiologie
- ▶ interne geneeskunde
- ▶ cosmetische geneeskunde
- ▶ keel-neus-oorheelkunde
- ▶ klinische genetica
- ▶ sportgeneeskunde
- ▶ psychiatrie

Daarnaast is het CGS gestart met de beoordeling van andere opleidingsplannen, maar heeft deze nog niet vastgesteld.

Het CGS startte ook in 2019 met het voorbereiden van een document dat de wetenschappelijke verenigingen die daar behoefte aan hebben, kan helpen bij het opstellen of aanpassen van hun landelijk opleidingsplan. Dit wordt in 2020 afgerond.

Evaluatie en zelfreflectie

De Governancecode CGS schrijft voor dat het CGS zijn missie, visie en jaarplanning en zijn eigen functioneren jaarlijks evalueert, alsmede de Governancecode zelf. De evaluatie van de missie, visie en jaarplanning vindt plaats door middel van het jaarplan en dit jaarverslag. De missie en visie zijn in 2019 enigszins aangepast en zijn elders in dit jaarverslag beschreven.

Het CGS concludeerde in zijn zelfevaluatie van 2019 over het algemeen tevreden te zijn over het eigen functioneren. De doelstellingen die het CGS zichzelf stelt worden gehaald, CGS-besluiten zijn van een goede kwaliteit en de afstemming met de externe partijen verloopt goed. Over die samenwerking neemt het CGS zich voor om bij afronding van een specifiek besluit de betreffende wetenschappelijke vereniging te vragen naar de ervaringen met die samenwerking en naar suggesties om die samenwerking verder te verbeteren. Wat de samenstelling van het CGS betreft, is de man-vrouwverdeling redelijk evenredig. Ten aanzien van diversiteit is nog verbetering mogelijk. Het CGS is zeer te

spreeken over de aanwezigheid van een aioslid uit ieder cluster. Met de aanpassing van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de KNMG in 2019, kent het CGS voortaan uit elk cluster van specialismen een aioslid. De mede daarom geactualiseerde profielschets voor leden van het CGS, heeft het Federatiebestuur van de KNMG in 2019 overeenkomstig het voorstel van het CGS vastgesteld.

Wat de Governancecode betreft heeft het CGS gehandeld overeenkomstig die code en ziet het CGS geen aanleiding de Governancecode aan te passen.

Samenwerking stakeholders

Afstemming met en betrokkenheid van veldpartijen bij de ontwikkeling van regelgeving staan altijd hoog op de agenda van het CGS.

In 2019 voerde het CGS periodiek overleg met:

- ▶ de voorzitter van de KNMG
- ▶ het dagelijks bestuur van de RGS
- ▶ de voorzitter van de Raad Opleiding van de Federatie Medisch Specialisten
- ▶ de besturen van de organisaties met betrekking tot huisartsgeneeskunde, specialisme ouderengeneeskunde en geneeskunde voor verstandelijk gehandicapten

- ▶ de besturen van de sociaal-geneeskundige verenigingen
- ▶ de besturen van de profielverenigingen
- ▶ de besturen van de aiosverenigingen
- ▶ het ministerie van VWS
- ▶ de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
- ▶ de Patiëntenfederatie Nederland
- ▶ de NFU ter gelegenheid van het opstellen van een nieuw Raamplan voor de geneeskundeopleiding.

Daarnaast participeerden leden van het CGS in initiatieven op het gebied van de geneeskundige vervolgoopleidingen, te weten:

- ▶ klankbordgroep Kostprijsonderzoek Medische Vervolgopleiding
- ▶ stuurgroep PIEC van de RGS
- ▶ stuurgroep Instellingsvisitaties van de RGS
- ▶ expertgroep en stuurgroep regionaal visiteren van de RGS.

Invitationals, symposia en congressen

Het CGS droeg in 2019 bij aan diverse invitationals en andere bijeenkomsten in de vorm van workshops en presentaties.

Communicatie

Het CGS vindt transparantie over zijn activiteiten belangrijk. Naast de formele communicatie over de (ontwerp)besluiten van het CGS, zoals verzoeken aan wetenschappelijke verenigingen om advies over ontwerpbesluiten en berichten over de vaststelling van CGS-besluiten in Medisch Contact, bericht het CGS het hele jaar door proactief over besluiten en actuele thema's. Daarvoor is de website een belangrijk middel. Het CGS kijkt voortdurend of de website kan worden verbeterd. Ook zijn interviews en artikelen in Medisch Contact, het jaarplan en het jaarverslag van het CGS en artikelen in communicatiemiddelen van partners van belang. Samen met de RGS geeft het CGS periodiek een nieuwsbrief uit.

In 2019 heeft het CGS een extern bureau gevraagd om het CGS te adviseren hoe het zijn intentie met de regelgeving beter en duidelijker kan communiceren naar de partners. Dit advies is eind 2019 uitgebracht. Het CGS bereidt een aantal activiteiten voor die in dat advies passen. Een voorbeeld daarvan is het opstellen van een samenvatting en daardoor compacte en leesbare versie van het Kaderbesluit CGS.

Financieel resultaat 2019

Voor 2019 heeft het ministerie van VWS een instellingssubsidie verleend van € 548.732,-. Het jaar is met een klein overschot afgesloten.

Ledenlijst CGS (per 31 december 2019)

einde benoemingstermijn:

Benoemd op voordracht van LHV, NHG, Verenso, NVAVG
DRS. J.D. BEUGELAAR (Jan Dirk), huisarts (voorzitter)

14-08-2022 (II)

Benoemd op voordracht van NVAB, NVWG, KAMG
DR. M. JAMBROES (Marielle),
arts maatschappij en gezondheid (vicevoorzitter)

23-04-2022 (I)

Benoemd op voordracht van de Federatie Medisch Specialisten
PROF. DR. F.W.J.M. SMEENK (Frank), longarts (vicevoorzitter)

26-03-2021 (II)

Benoemd op voordracht van LHV, NHG, Verenso, NVAVG
PROF. DR. R.A.M.J. DAMOISEAUX (Roger), huisarts

31-07-2020 (I)

Benoemd op voordracht van de Federatie Medisch Specialisten
DR. W.G.M. JANSSEN (Wim), revalidatiearts

01-06-2022 (I)

Benoemd op voordracht van LHV, NHG, Verenso, NVAVG
DRS. J.H.J. KONST (Hans), specialist ouderengeneeskunde

01-01-2022 (I)

Benoemd op voordracht van NVAB, NVWG, KAMG
DRS. A. MEIJER (Angelique), bedrijfsarts

01-01-2022 (I)

Benoemd op voordracht van de Federatie Medisch Specialisten
PROF. DR. S.M. PEERDEMAN (Saskia), neurochirurg

01-09-2020 (I)

Benoemd op voordracht van Actiz
DRS. A. VAN SCHAİK (Audrey), psychiater, lid RvB Kennemerhart

15-11-2022 (I)

Benoemd op voordracht van De Jonge Specialist
DRS. N. VAN VEENENDAAL (Nadine), aios anesthesiologie

1-1-2023 (I)

Benoemd op voordracht van GGZ NL

DRS. H.I.C. VAN DER WAL (Herma), voorzitter RvB Dimence Groep 21-06-2020 (II)

Benoemd op voordracht van NFU

PROF. DR. A.G.J. VAN DER ZEE (Ate), voorzitter RvB UMCG 1-1-2023 (I)

Toehoorder

DRS. J.J.H. TEN THIJE (Koos), aios huisartsgeneeskunde

Toehoorder

DRS. L.G.L. VAN DER VEN (Lilian), aios sociale geneeskunde

Benoemd op voordracht van NVZ

VACATURE

Benoemd op voordracht van VASON, VAAVG, LOVAH

VACATURE

Benoemd op voordracht van LOSGIO

VACATURE

Ondersteuning CGS

MR. M.C.J. ROZIEN (Mike),
secretaris

N. HOFFMAN (Nancy),
senior secretaresse

MR. A. JANNINK (Anke),
adjunct-secretaris

N. EZZOUHRI (Nora),
secretaresse

Wijzigingen in 2019

- ▶ De termijn van prof. dr. F. Scheele als voorzitter van het CGS is per 7 april 2019 verstreken.
- ▶ Drs. J.D. Beugelaar heeft hem per die datum in de functie van voorzitter opgevolgd.
- ▶ Dr. C.J. Kruijthof is per 14 februari 2019 tussentijds afgetreden als lid van het CGS. De vacature die daardoor is ontstaan voor het lid op voordracht van de NVZ staat open.
- ▶ Prof. Dr. A.G.J. van der Zee is per 1 januari 2019 benoemd als lid op voordracht van de NFU. Daardoor is een vacature vervuld.
- ▶ Drs. N. van Veenendaal is per 1 januari 2019 benoemd tot aioslid, op gezamenlijke voordracht van DJS, LOSGIO, VASON, VAAVG en LOVAH.

COLLEGE GENEESKUNDIGE SPECIALISMEN

knmg

Jaarverslag 2019 van het College Geneeskundige Specialismen.

Het College Geneeskundige Specialismen is ingesteld door de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst (KNMG).

Artsenfederatie KNMG vertegenwoordigt ruim 59.000 artsen en studenten geneeskunde. Van de KNMG maken deel uit De Geneeskundestudent, de Federatie Medisch Specialisten, de Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid (KAMG), de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD), de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB), de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde (NVVG) en de Vereniging van Specialisten in ouderengeneeskunde (Verenso).

www.knmg.nl/cgs/Jaarverslag2019

Contactgegevens: Postbus 20065, 3502 LB Utrecht

www.knmg.nl/cgs

Opmaak: Het Vonkt, Houten

Overname van teksten uit deze publicatie is toegestaan onder vermelding van de volledige bronvermelding Jaarverslag 2019, CGS, februari 2020.